

גלוון התקלה • עדרש"ק פרשה מטות מסע

• שנה העשרים •

לקראת שבת

יעונים וביאורים בפרשנה השבע

החינוך הגדול שבמספר האדם והמלוכה

ג' מצות נצטו יישראל בכנסתן לארץ

נחיות הלימודים בישיבות דק'

מלחמת מדין הרוחנית

קובץ זה יוצא לאור
לעילוי נשמה האי גברא רבא, רודף צדקה וחסד
כזה לפזר מכפסו להדפסת תורה כ"ק אדמו"ר מליבוואויטש ז"ע
הרבי החסיד ר' מאיר בהר"ר שמחה יצחק זאיאנץ ע"ה

ס. פאולו ברזיל

נלב"ע בימים ג' סיון ה'תשפ"א

תנצ"ה

ולזכות יבלחט"א בניוiani לומדי ותמכיו אורייתא, רודפי צדקה וחסד,
ראשונים לכל דבר שבקדושה ה"ה האחים החשובים

הרבי החסיד ר' ישראאל אפרים מנשה

הרבי החסיד ר' יוסף משה

וכל בני משפחתם שיחיו

יהי רצון שיתברכו בכל מילוי דמיון מנפש ועד בשר,
ובכהצלה רכה ומופלגה בכל אשר יפנו, תמיד כל הימים

מכון אור החסידות Or Hachasidus

סניף ארץ הקודש Head Office

ת.ד. 2033 1469 President St. #BSMT

כפר חב"ד Brooklyn, NY 11213

03-738-3734 United States

Likras@likras.org (718) 534-8673

צוות העורכה והגהה: הרבי לי יצחק ברוק, הרבי משה גורארי,
הרבי מאיר יעקב זילברשטיין, הרבי צבי הירש זלמןוב, הרבי שלום חריטונוב, הרבי מנחם טיטלבוים,
הרבי אברהם פון, הרבי מנחם מענדל רייצט, הרבי אליהו שוינקה

פתרונות

תוכן עניינים

막רא אני דוש ב
וחמורים אחד וששים אלף – למאי נפקא מניה?
מדוע מפרט הכתוב מספר האדם והבבמה שבשבוי ומלוקה? /
מדעת מפרט הכתוב את מספר "המחזה", הרי השבחן זה יכול כל
אחד לעשותו בלבד? / מה עשו ישראל עם השארות שלא נמחלקה
למפה"ר חמש או"ו? / באשר החידוש הדורש שבספר האדם
והמלוקה, שנחלקו למספר חמיש מאות בדיקן

ע"פ ליקוטי שיחות דרין עמ' 10 ואילך

פנינים ג
מהו הגורם לעון פעור? (ע"פ ליקוטי שיחות ח"ח עמ' 357 ואילך)
סימן שהם שעתו של אהרון (ע"פ ליקוטי שיחות ח"ג עמ' 229 ואילך)
יינה של תורה..... ד
יציאת מצרים בכל ימים ויום
כיצד כל מ"ב המסעות הם יציאה ממצרים? / מהי עבדות חנינה
הانبט לפני התפללה? / מה רע להישאר בדרגה הרווחנית של
אתROL? / וכיצד ניתן לעמוד יהורי שスクע בענייני רע? סוד
מסעות כי ישראל ומסעות האדם בימי חיינו?

ע"פ ליקוטי שיחות ח"ג עמ' 224 ואילך

פנינים ט
בין בני נד ובני ראוכן למרגלים (ע"פ ליקוטי שיחות ח"ח עמ' 186 ואילך)
לחתוך במצוות בונן של "ערבות מואב" (ע"פ ספר השוחות הש"ג ח"ב עמ'
592 ואילך)

הידושים סוגיות י
'מצוות נצטו ישראלי בכיסוקן לארי' –
יפלפל בטעם שכח הרמב"ם הכתובים שהביא על חיוב מצוות
בנין ביהמ"ק / יבאר ע"פ יטור והש דקיים מצוות מנוי מלך
ומלחמת עמלק ומינוי מלך מלבד חוויכם בפ"ע ישנים גם בתורה פרט
ו"ידין" בשלימות גוף מצוות בנין הבית

(ע"פ הלהת בהב"ח לרמב"ם עם הדרושים ואורס' ס' כ – ליקוטי שיחות חי"ט עמ' 298 ואילך)

תורת חיים יג
נחצית הלומדים בישיבת ה"ק'
דרכי החסידות יד
ספר היספירים של הר"א

שיחות חדש טז
מלחמת ממי הרוחנית

צורות העריכה וההגהה:
רב לי יצחק ברוק, הרב משה גוראייר, הרב מאיר יעקב וליברטטרום,
רב צבי הריש וולמנוב, הרב שלום ורטינוב, הרב מנחם מינדל ריטנס, הרב אליהו שויככה
רב אברהם גן, הרב מנחם מינדל ריטנס, הרב אליהו שויככה

מכוון א/or החסידות, סניף ארץ הקודש ת.ד. 2033 כפר חב"ד,
Or Chasidus - Head Office, 1469 President st. ◊ 6084000
#BSMT, Brooklyn, NY 11213 - United States (718) 534 8673

טל' מערצת: orhachasidut@gmail.com 03-37459797
לחזרה והארות:

בעוזיה"ת.

הננו מתכבדים להגיש לפניכם את הקונטרס
"קריאות שבת", גליון תקלת הוייל לפרש
משמעותי, ובו אוצר בלאו בענייני הפרשנה
מתוך ריבות חידושים וביאורים שתורתם כ"ק
אדמו"ר מילזובאוויטש זצ"ל"ה נבג"מ ז"ע.

◇ ◇ ◇

בmdor "מקרא אני דוש" מתואר כיצד
הקב"ה סיבוב משך שנים ורבות את כל המשא
ומתן ומסחר הבהמות של בני מדין, באופן
שבשתת חלוקת השיל יחו כל סוג הבהמות
במספר מדויק שתואם להפרשנה המכს ציוויו
ה'.

בmdor "יינה של תורה" יבואר כיצד יש לו
לאדם לצאת מכל יום מ"מצרים" שהי' שרוי בה
אתמול, וכייד עליו לצאת שוב ושוב מ"מצרים"
גם במהלך היום ואפילו בשלבי התפללה
מ"מודה אני" עד תפילה שמונה עשרה.

בmdor "הורדי שי"ו"ת" יבהיר דג' המצוות,
מיini מלך, הכרתת עמלק ובנין המקדש הם לא
רק ג' חיוים בפני עצם, שיצרים לקיימים זה
אחר זה, אלא לכל אחד מהם משלים והוא פרט
בשער המצוות, ושלכן היבא הרמב"ם בספרו
פרטיו ומן כל המשכנות והמקדשות, שבא בזה
לבאר ולהדגיש שלפי ערך המנוחה והמלך שהי'
או – כך גם הוא הbenin של המשכן והמקדש
בימים ההם.

ביברכת שבתא טבא
מכון אור החסידות

וזאת למודרי, שבדרכן כלל לא הובאו הביאורים באופן
שהowieו במקומות, אלא עכו"ם והנכו ע"י הברה המעלכת,
ולפעמים הושמט רייבו השקנו"ט והמקורות שהowieו במקומות,
ויש להיפיך, אשר במקורו הדברים מופיעים בקיצור וכןן הורחבו
ונתבאו ע"י המבואר במקומות אחרות בתורת ובנין. ופשוט
שענומך המשגג וקוצץ עת העורכים ייכן שימצאו טעויות
וכו"ב, והם על אחריות המערכת בלבד, ושגיאות מי בין.

ועל כן פשוט שמי שבידו העירה או שמתבקשת בהבנת
הביאורים, מوطב שייעין במקורי הדברים (כפי שנסמן בהוכן
הענינים), וימצא טוב, ויכול לעמוד בעגומו על אמתות הדבריהם.

נָקָד אָנִי זְרַשׁ

בֵּיאֹודִים בְּפִשׁוֹטוֹ שֶׁל מִקְרָא

וחמורים אחד ושים אלף — למאי נפקא מינה?

מדוע מפרט הכתוב מספר האדים והבמה ששבבי ומילקו? / מדוע מפרט הכתוב את מספר "המחזה", הרי חשבון זה יכול כל אחד לעשות לבר? / מה עשו יישרל עם השרית שלו נטהלה למספר "חמש מאות"? / ביאור החידוש הנדר שלמספר האדים והמלך, שנתהלך למספר חמיש מאות ברייך

בפרשתנו מספר על השבי והמלך שהביאו בני ישראל לאחר נצחונם את מدين, שהקב"ה צוה לחזות את המלוכה, אדם ובהמה, "בין תופשי המלחמה היוצאים לצבא ובין כל העדה" – "חציו לאלו וחציו לאלו" (לא, כז).

לאחר מכן, צוה הקב"ה על המכס שציריך להרים לה: מתוך החלק של "אנשי המלחמה היוצאים לצבא" יש להרים "אחד נפש מחמש המאות"; ומתוך החלק של "מחצית בני ישראל" יש להרים "אחד אחד מן החמשים" (לא, כח-ל).

ומסייעים הכתוב (לא, לא): "ויעש משה ואלעזר הכהן כאשר צוה ה' את משה". עד כאן הוא בסגנון הוגיל של סיפורי התורה; אולם כאן בא אהירות גודלה, בסגנון בלתי רגיל כלל וכלל. – בתחילה מפרט הכתוב כמה היה המלך נולו (לא, לב-ה):

"יזה המלך יתר הבו אשר בזוועם הצבא, צאן ש מאות אלף ושבעים אלף וחמשת אלףים. ובקר שניים ושבעים אלף. וחמורים אחד ושים אלף. ונפש אדם מן הנשים .. כל נפש שניים ושלשים אלף".

ודבר זה כשלעצמיו אינו מובן: למה מאריך הכתוב לפרט כל מספרים אלו? למאי נפק"מ לדעת מספר המלך בכלל, ושל כל מין ומין בפרט?

אולם גם אם נפרש שיש איזה צורך להודיע לנו את כל פרטי המאורע, שלא היינו יודעים כלל הכי – הרי הכתוב ממש ופרט פרטים שלכוארה מובנים מעטים ואין בהם כל חידוש (לא, לו-ט): "זאתה המכחלה חלק היוצאים בצבא, מספר הצאן שלש מאות אלף ושבעים אלף וחמשת אלףים ומכם מאות. והוא המכס לך מן הצאן, שיש מאות חמיש ושבעים. והבקר שששה ושלשים אלף, ומכם לך שנים ושבעים. וחמורים שלשים אלף וחמש מאות, ומכם לך אחד וששים. ונפש אדם ששה עשר אלף, ומכם לך שנים ושלשים נפש".

לקראת שבת

ג

וכל אריכות זו נראית מיותרת **גמרו**, שהרי כל אחד יכול לעשות החשבון בלבד ולדעת כמה היא "המחזה" מהמספר שנותר לעיל (וכן כמה הוא "אחד נפש מחמש המאות"); למה איפוא אין הכתוב סומך על התלמיד שיבין לבד דבר זה פשוט ?
ואם לא די בכך, הרי תגדל התמייה בזה שמשמעותו ופרטו במינוח אחד מספר המחצי של בני ישראל (לא, מג-מו) :

"ותהי מחלוקת העדה מן הצאן, ששים מאות אלף וששים אלף שבעת אלף וחמש מאות. ובכך ששח וששים אלף. וחמורים ששים אלף וחמש מאות. ונפש אדם ששח עשר אלף".
וכאן בודאי קשה ביותר, שהרי לאחר שפירט הכתוב כמה היא "המחזה" שקיבלו אנשי הצבא,
הרי לא צריך לשום חשבון כדי לדעת שאתו הסכום בדיקות הוא שקיבלו שאר בני ישראל (כי מחלוקת אחת שווה היא לחברותה כMOVEN) - ומאי קמ"ל ?!

ב. והנה, כבר הארכו המפרשים בענין זה בכמה אופנים (ראה רmb"ג). אור החיים. ירידות שלמה. משכלי לדור. ועוד); ועודין יש מקום לומר בזה בדרך הפשט, באופן המתאים לשיטת רש"י בפירושו עה"ת, שענינו לבאר "פשוטו של מקרה".

ביאור העניין :

הלשון בציורי הקב"ה הוא – "וחצית את המלקווח בין תופשי המלחמה היוצאים לצבא ובין כל העודה. וחרמות מכל לה' מאת אנשי המלחמה היוצאים לצבא, אחד נפש מחמש המאות, מן האדם מן הבקר ומן החמורים ומן הצאן. ממחציתם תקחו, וננתה לאלעוז הכהן תרומת ה". ומחלוקת בני ישראל תקח אחד אחוזו מן החמורים ומן הצאן מכל הבהמה, וננתה אותן ללויים שומרין משרת משכן ה".

זה שמדובר בהציווי "מחציתם תקחו" – מובן שרצה הקב"ה שהקיחה תהיה **מכל** המחלוקת, ככלומר, **שכל** חלק וחלק **שהה** "מחצית" ילקח ממנה "אחד נפש מחמש המאות" או "אחד אחוזו מן החמורים";

ומעתה מתעוררת שאלה פשוטה: מה יעשה עם השארית, שאי אפשר לחלק לחמש מאות?
כיitzד יקחו ממנה "אחד נפש מחמש המאות"?

שהרי המצב הרגיל ברגען דא הוא, שהמספרים אינם **"עגולים"**, ובמילא אין הסכום של כל חלק מדויק עד כדי כך שאפשר לחלקו באופן שכל מחצית שבו תחלק בדיקות לחמש מאות, בלי שיישאר עודף [ובלשון חז"ל: "אי אפשר לצמצם"] !

ג. וכדי לסייע שאלה זו, שכן מפרט הכתוב את כל המספרים (צאן – "שש מאות אלף ושביעים אלף וחמשת אלפים", בקר – "שנים ושביעים אלף", וכן הלאה), להודיעו שהה בנידוןدين חידוש גדול – כל מין בפני עצמו היה במספר מדויק בדיקות נפ"א, כך שהוא התחלק לשני חצאים, וכל אחד מהם התחלק במדויק לחמש מאות ולחמורים, מבלי **שיישאר עודף בכלל** !

ואמנם, אין זה נס ממש, היפך הטעע, כי אין הטעע מבריח שלא היו המספרים **"עגולים"** ומדויקים; אבל עכ"פ ברור שזהו דבר שאינו שכיח **בל"ו** ובהנ"ל, שככל מין ומין יהיה "עגול" להפליא במספרו – והטעם שבנדוד' קרה כן הוא כדי שיכללו לקיים את ציוויי הקב"ה בשלמותו ובחדור,

שמכל חלק וחלק תהיה תרומה מדוייקת של "אחד נפש מchecksum המאות" וכו', ולא יישאר אפילו חלק קטן שמננו לא יהיה אפשר להרים לה' כמו שנטטו.

וללהעיר, גם במנין בני ישראל מצינו שככל שבת היה מספר המתחלק לחמשים (במדבר א, כ-מג. שם ג, כב-ד. פינחס כו, ה-ג). ולכארה גם זה לא שכיה כלל וכלל, וצ"ע הטעם על זה. – ולהעיר מהלשון "חמשים איש רצים לפניינו" (ש"ב טו, א. ועוד"ז מ"ב א, ט. ועוד) המורה על החשיבות שבספר זה.

ד. לפי זה, שכונת הכתוב בזה שמספרם המספרים, היא כדי לחדש לנו שהמספרים היו "עגולים" ומדוייקים באופן שהוא אפשר להרים את תרומת ה' באופן מדוייק ולא שנשarraה שארית כלל – מתורצת עוד קושיא (וכמו שהקשו המפרשים הנ"ל). וראה גם צפנת פענה עה"פ:

כאשר הכתוב מדבר על חלק היוצאים בצבא, הוא מונה ומפרט גם את מספר המלוכה שקיבלו, וגם את מספר החרומה שהוא "אחד מחמש המאות" – כגון: "וּנְפָשׁ אֶתְمַשְׁשָׁה עֲשָׂר אֱלֹף", ומכם לה' שנים ושלוושים נפש";

אולם כאשר ממשיך לדבר בחלק שקיבלו "העדה", הוא מונה רק את מה שקיבלו, ולא את מספר התרומה שהוא "אחד מן החמשים" – וכך: "וּנְפָשׁ אֶתְמַשְׁשָׁה עֲשָׂר אֱלֹף", ואינו מפרט "ומכם לה' שלוושים מאות ועשרים". ולכארה, מי ישנא?

ולפי הנ"ל – מיושב בפשטות:

לאחר שלמדנו כי המחזית הראשונה התחלקה לחמש-מאות ללא שום עודף, שוב אין כל חידוש בזה שהמחזית השנייה – השווה במספירה למחזית הראשונה – התחלקה בדיקון לחמשים, שהרי אם המספר מתחלק למספר המרובה של חמיש-מאות בודאי שהוא יכול להתחלק גם במספר הפחות של חמישים. וק"ל.

ה. ועודין אין העניין מהו, כי כיוון שמחזית אחת שווה היא לחברתה – למה הוצרך בכלל לפחות ה"מחזית" שקיבלו בני ישראל? הרי מובן מעצמו, שאותו מספר שהוא ב"מחזית" שקיבלו אנשי המלחמה הוא הוא המספר שהוא ב"מחזית" השנייה שקיבלו "העדה"!

והסבירו בזה:

הנה הקב"ה צוה לחצota את המלוכה, היינו צריך להיות שני חלקים שווים. ולכארה, כיוון שהמלוכה היה במספר גדול ועצום (שמונה מאות וארבעים אלף!), בוודאי עבר זמן רב מהתחלת המניין עד שגמרו לספור, ולאחר מכן חציו את המלוכה, ולאחר מכן הרימו את המכס; ובדרך הטבע קשה לתפос שבעמץ זמן זה לא מת אף אחד מכל האלים והבהמה, ואם כן שוב אין המספרים מדוייקים ו"עגולים" (אפיו אם מת אחד בלבד), והדרא קושיא לדוכחא.

ולכן מפרט הכתוב במספר מחזית בני ישראל, להודיעו שסכום החצי השני היה בדיקון כסכום חצי הראשון, כי נעשה עוד עניין נפלא, בלתי רגיל כלל וכלל (אף שאינו "נס" ממש היפך הטבע), ש**א** מות אף אחד מכל האלים והבהמה במשך כל זמן הספרה והחלוקת – כדי שבני ישראל יוכל לקיים ציווי הקב"ה, שלשם כך צריכה להיות ה"מחזית" שקיבלו בני ישראל שווה בדיקון ל"מחזית" של אנשי הצבא והמספרים יישאו "עגולים" ומדוייקים.

סימן להם שנותיו של אהרן

ואחרן בן שלש ועשרים ומאת

שנה במוות ברה הדר

מנוג קריית הולל' בימי חכמים והראשונים בר' חי' אחר שיבורך, הדריל שיבורך את הדריל מטה לחי' ואמר הלוי', וכל העם עוני הלוי'. וחור ואומר הדריל אתה שם ה', וכל העם עוני הלוי'. וחור ואומר ידו שם ה' מבורך מטה עד עלים, וכל העם עוני הלוי'. וכן כל דבר, עד שמכזאו עוני בכל הדריל הלוי'. ואחרן כי זוח המנהג הראשון בו ראי לילך (לט. רמב"ס הלפת הנוכה פ"ג ה"ב, ח"ד)

יש לבאר הטעם שהזכיר הרמב"ס בספר את סימן "שנותיו של אהרן", שלא בדרך להביא רק ענייני הלהכה ולא ענייני דרוש וסימנים:

בדברי הרמב"ס שמנagger זה של עוני הלוי' בלבד הוא המנהג ש"בו ראוי לילך", משמע שאף שישבת תקנה זו מלכתחילה היא מפני אלו שאינם בקיאים באමירות הדריל, מכל מקום, לאחר שנתקנה תקנה זו יוצאים בה הכל לכתחילה, ונחשב להם שקיים בו זה את תקנת חכמים וקרוא את הדריל.

ולכן מדקדק הרמב"ס במספר העניות ("מאה ושלש ועשרים פעמיים"), כי רק כשעונה בבל' קכ"ג פעמיים נחשב לו שקרה את הדריל כולם, ואם החסר אפילו פעם אחת - לא קיים מצות קריית הדריל.

וזאת מטעם הרמב"ס בדבריו "סימן لهم שנותיו של אהרן", ללמדנו שכשם שננות חייו של אדם הן המשך ונען אחד ולא דברים מחולקים, כך עניות הלוי' בהדריל אין עניות נפרדות, אלא קריית הדריל נעשית עי' قولן ייחד דוקא.

מהו הגורם לעזון פעור?

זה הנה הי' לבני ישראל לדבר כלעט

אמר לדם כי באו ואשיכם עצם, אילקיהם של אל' שנא
ומה הוא כה, כראיה ברהיל ובספריו
(אל' ט. רשות)

עצה זו של בלעם נזכרה כבר בפרש"י לעיל
בפ' בלק (כד, יד ד"ה לך איעצץ), ושם כתוב
"כדייתא בחלק" בלבד, ולא ציין בספריו. ויש
לבאר הטעם שצין דוקא כאן גם בספריו:

בספרי שם (כח, א) מבואר, שראשית חטאם של ישראל בשתיים הי' אופן הנגatoms בביוזת מלחתת סייחון וועוג: "משנתמלאו ישראל מן הביזה התחלו מבזים את הביזה, מקרעים כסות ומשליכים, ומקרעים בהמה ומשליכים, לפי שלא היו מבקשים אלא כל' כסף וכלי זהב". והיינו, שע"י הביזה הגדולה נתקיים בישראל "וישמן ישורון ויבעת" (האוינו לב, טו), וזה גורם להם שתינתנוו שלא ראוי גם בענינים אחרים, עד שנכשלו בעזון פעור ר"ל.

ולכן צין רשי' בספריו דוקא כאן, כי דבריהם אלו אמר משה לישראל כאן בהמשך לביזת מלחתת מדין, והזהיר משה את ישראל שינהגו בביוזה זו כראוי, ולא יבואו שוב לידי "וישמן ישורון", כדי שלא יבואו להיכשל כמו שנכשלו על ידי בית מלחתת סייחון וועוג.

הברור מודפס
לעילי נשות
מה לילט נא נשים
לכ"ע ערב ים הביפורים
החשיה
ו
תונברג

יְנֵשֶׁל תְּזִרְעָה

ביאורים בעניין הפרשה על דרך החסידות

יציאת מצרים בכל יום ויום

בצד כל מ"ב המשעות הם יציאה מצרים? מה עבורת חנירת האבן לפני החפילה? מה רע להישאר ברונה הרוחנית של אתמל? וכיצד ניתן לעודר יהורי ששקוע בענייני רע?

סדר מסעות בני ישראל ומשעות האדם בימי חייו

במ"ב מסעות נסעו בני ישראל מצרים, כמסופר בריש פרשתנו: "אללה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים וגورو".

וכבר תמהנו בה בסה"ק (לקוטי תורה פרשנתנו פח, ג), שמקך שנקט הכתוב לשון "משעי" שכולל כל המשעות, משמע שבכל אחד מאות מ"ב מסעות "יצאו מארץ מצרים". ולכאן הלא "מארץ מצרים הוא רק יציאה ונסעה ראשונה שנסעו מרעמסס לსוכות", ומהו שנוקט הכתוב לשון רבים "משעי בני ישראל", שבכל אלו "יצאו מארץ מצרים"?

הדרנה של אתמל היא ה"מצרים" של היום

"מצרים" הוא מלשון מציר, והינו, שימושתו הפנימית של "מצרים" היא גדר המונע ומגביל. בעבודת האדם, רומו "מצרים" על מצב שבו עבדתו הרוחנית של היהודי מוגבלת במצרים והגדירות, הוא מגיע ורק עד דרגה מסוימת ואינו מתקדם למעלה גבואה יותר. ועובדת האדם היא לצאת מן המציר אל המרחב, ולהתකדם הלאה בעבודתו ית'.

והנה, כאשר זוכה האדם ומצליה "lezat matzrim", להתגבר על המניעות בעבודתו ולהגיען לדרגה נעלית יותר, הרי גם ביחס ל"מרחוב" שלו עליון נתעלה יש דרגות נעלמות יותר, ועליו להתחמיד ולעלות מחייב אל חיל. ומכיוון שיכול להתעלות ולהתקדם לדרגה גבואה יותר, הנה המדרגה שאוחזו בה עתה כ"מצרים" תיחסב, כי ביחס למדרגה שיכולה להמשיך ולהתעלות אליו, הרי מציבו הנטחי הוא נחות ומוגבל.

ונמצא שאותה דרגה שנחשה אצלו אתמל ל"יציאת מצרים" ול"מרחוב", נחשבת עתה ל"מצרים" ו"מציר" לגביו המדרגה שאלי' צרייך הוא להגיע היום.

לקראת שבת

๖

ואם כן, הרי עבודת "יציאת מצרים" של האדם אינה מסתימית לעולם, ותמיד יש לו לאדם מקום לצאת שוב מ"מצרים", ולהתකדム להתעלות ולהתקרב עוד לבורא ית"ש.

ובזהה תוכן היטב משמעות הכתוב "אללה מסעיב בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים", שאף כבר במסע הראשון יצאו ישראל מ"מצרים", מכל מקום גם אותה מדרגה שהגינו אליו נחשה שוב כ"מצרים" לגביה מדרגה נעלית יותר, ונמצא שככל מסע ומסע ישנו העניין ד'אשר יצאו מארץ מצרים", כי ככל מסע יצאו מהמצב הקודם שנחשב כ"מצרים" לגביה הדרגה שנעלית הימנו.

העלוי ביטול התפילה

יציאת מצרים אינו עניין השיך לאבותינו בלבד, אלא "בכל דור ודור ובכל יום ויום חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא היום מצרים" (תניא ריש פמ"ז, על יסוד המשנה פסחים פ"י מ"ה). ומכיון שעבודת "יציאת מצרים" הרוחנית שייכת לכל יהודי ובכל יום ויום, הרי יש לבאר כיצד מייחס היהודי בעבודתו את ה"מעשיות" הרבים, ויוצא באמצעותם מצרים.

עובדת האדם את קונו, שעולה מלמטה בעילוי אחר עילוי, היא בעיקר בעת התפילה. וכדייאתא בוחר (וז"א רס"ו, ב. זח"ג שו"ב. תקרו"ז תיקון מה) שתפילה משוללה ל"סולם מוצב ארץ וראשו מגיע השמיימה", כי זהה עבודת האדם בתפילתו – להתבטל לפניו ית', לקבל עולו, ולהתקרב אליו יותר ויוותר, שלב אחר שלב:

כל לואש עומד היהודי ומכין עצמו לתפילה, שהרי עומד הוא להתפלל בפני הקב"ה שהוא נעלה ומרומם ואין לו כל גבול והגדלה, ואילו האדם נשמהתו מלבשת בגוף גשמי שבו נמצא נמצאת גם הנפש הבאהית, ומה גם כשלולך על ידי החטא; ואם כן, כיצד יכול הוא לגשת כך במצב זה ועלמוד לפני קונו?

ועל כן, עוד קודם שמתחיל תפילתו צריך להתכוון לזה, והוא מה שנגען לדתפלה: חוגר עצמו באכנת, מסיח דעתו מכל ענייני חומריות וועלם הזה, מניח מציאותו ורצוותו על הצד, וכל מחשבתו היא רק בכך שעומד להתפלל לפני מלך מלכי המלכים. ועובדת זו מה שניגש לדתפלה היא עבודה בפני עצמה, והרי היא כבר השלב הראשון ב"יציאת מצרים" – שיוצאה מהמצרים ובובילים של עולם הזה וחומריותו.

רק לאחר עבודה והכנה זו, יכול היהודי לפתח בתפילתו ולומר "הODO לה' קראו בשמרו", ואוי עליה הוא בדרגה נוספת, ושוב יוצא הוא מ"מצרים" – היא הדרגה אלוי הגיע בעת שהcin עצמו לתפילה, ועתה לגביה הדרגה של תחילת התפילה נחשבת הדרגה הקודמת ל"מצרים".

וכל משך התפילה עולה הוא בשילוב וועלות הקדושה כפי שנתבארו פרטיה העליות בסה"ק (ראה ספר המתאים תש"ח עמ' 80. ועוד), וכל דרגה היא "יציאת מצרים" מהדרגה הנמוכה יותר, עד שבא לדרגה הנעלית ביותר, שהיא מה שמתבטל האדם למגרי כאשר מגיע לתפילה שמונה עשרה וועמד לפניו ית' "כעבדא קמי' מארי".

החולת הוא "ראי"

והנה, לאחר כל העבודה הגדולה, ויציאת מצרים בעילוי אחר עילוי, הרי ביום המחרת צריך האדם לפתח עבודתו מחדש מתחילה מההכנה לתפילה וועזיבת מציאותו המגושמת הקודמת,

לקראת שבת

והתבטלות מחדש בפני אדרון כל, כי כל דרגה ומעלה שהשיגה ביום האתמול, הרי היא "מצרים" ומדרינה מוגבלת לגבי הדרגה שיכול לבוא אליו ביום: ואם כן, בכל יום ויום על האדם "לצאת מצרים", כי עבדות יום האתמול לעולם תיחסב "מצרים", מבלתי הבטל לעוצם העלי' שעלה בה אתמול.

ואל יאמר אדם, הלא אתמול עמל בעת ההכנה להפילה לצאת מן הרע שהיה שקווע בו, ואם כן כבר איןנו שייך עוד לרע, ומה זה שדורשים ממנושוב לפרש מן הרע?

ומהנה לכך הוא, שמה שאתמול פירש מן הרע, הי' זה לפי ערך מעלהו של יום האתמול, שלגביה דרגה זו כבר هي נחשב שאין לו שיקנות לרע; אך מאז כבר עלה ונתעה, והגיע לדרגה רוחנית גבוהה, וביחס לדרגתנו החדש ממנה הרבה יותר פרישות מן הרע, וממילא יש לו זיקה מסוימת לרע, ועליו לפרש מחדש ממנו.

וגם ישנה הוכחה לכך שעדין נמצא בו מעט רע, שהרי הוא עדין רואה ענייני רע אצל זולתו, והרי זה הוכחה שגם אזלו יש אותו ענייני רע, בדוקות על כל פנים. וכך שדרשן מורה הנובל שם טוב נ"ע (הובא בכתור שם טוב הוציא קה"ת הוספות סקע"ה-ו. וש"ג), שהזולות הוא כמו "ראי" ואם רואה בזולתו עניין של רע, הרי זו השתקפות מהרע שנמצא בו בעצםו. ומכיון שהוא עדיין שייך לרע לפי מדרגתנו היום, הרי עליו לצאת מיד מצרים, ולהגיע לדרגה נעלית יותר!

האדם קיבל ימים קצובים וספריים ואינו רשאי ללבובם

וזהו מה שלמדים מעניין המסעות, ובשתיים:

א. גם כאשר נמצא האדם במדרגה נעלית ביותר, צריך תמיד להתעלות עוד יותר. ואל יאמר האדם די ומספיק לי בעבודתי הקודמת – כי בכל יום ויום נתן לו הקב"ה, צריך לנסוע ולצאת מ"מצרים", ולעולם אין להסתפק במדרגה שבה אוחזים.

נאמר בתהילים (קלט, ט). וראה "יהל אור" לאדם' הצמח צדק עה"פ "ימים יוצרו ולו אחד בהם", הקב"ה נתן לו לאדם ימים ספריים وكצובים, ואין يوم מיותר, ובכל יום יש עבודה מיויחדת הנדרשת ממנו באותו היום. וממילא חובה גמורה על האדם לצאת בכל יום ויום ממש מן ה"מצרים" של יום האתמול, ולעלות בעילוי אחר עילוי.

ב. מאמין, גם כאשר נמצא במצב נחות, אל לו ליפול לידי ייאוש, כי אם ישראל שהיו משוקעים במ"ט שעריו טומאה למצרים (זהר חדש ריש יתרו. תקוני זהר ריש תל"ב), יצאו מן המיצר אל המרחוב במסע אחד, על אחת כמה וכמה שיכל אדם לצאת ב"مسע" אחד מ"מצרים" – הוא מצבו העכשווי, ולהגיע מיד אל "ארץ טובה ורחבה" ביחס לדרגתנו הקודמת.

ומשם יעלה במסע אחר מסע, עד אשר יבואו כל ישראל אל "ארץ טובה ורחבה", ועד למסע האחרון שהוא "ירדן ירחו" (פרשנו לג, מה), שromo על גילוי המשיח שופט על ידי הריה, "דמורה ודאיין" (סנהדרין צג, ב. וראה לקוטי תורה פרשנתו פט, ג).

בין בני גדר ובני ראובן למרגלים

זו הייתה בקשתם של בני גדר ובני רואובן - להשאר בעבר הירדן כדי שעלייהם תוטל העבودה הרוחנית, שגם בה יש צורך, ואילושאר בני ישראל יעמדו את הירדן ויעסקו בעשיית דירה לו ית' עיי התעסקות בעניינים הגשמיים. וזהו שונאים הם מהמרגלים, שרצו שכ' יישראל יישארו במדבר ויעסקו בעבודה רוחנית בלבד, הופך כוונתו של הקב"ה.

ולכן, כאשרמו בני גדר ובני רואובן (לאחר תוכחתו של משה) "וְאֶחָנוּ נַחֲלֵן חֻשִׁים לְפָנֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", הינו שאינם מבקשים לחדוף מבעודתם של שאר בני"י לעשות לו ית' דירה בתהנותם, אלא אדרבה, לעסוק בעבודה שאר בני"י - נתקבלת בקשתם.

להתחזק במצוות כזמן של "ערבות מואָב"

אליה המצוות והמשפטים אשר צוה ה' ביד משה אל בני ישראל בערבות מואָב על ירדן ידו (ל' ג')

יש לבאר הרמז בפסוק זה בפנימיות העניינים:

אדמו"ר הוזקן מבאר (לק"ת ריש פרשתנו), שב"ב המשועות רומנים על מסעות עם ישראל בಗלותו, החל מיציאת מצרים, ועד ירדן יrho, רמזו לבייאת המשיח, שעליו אמרו "מורה וודאי" (סנהדרין צב, ב').

והנה, "ערבות מואָב" הוא לשון ערבית וחושר, הרומו על השורן הגלות. והוא שמלה לנו הכתוב, שבעמדנו בסוף זמן הגלות, אין להתפעל חלילה מחושך הגלות, "ערבות מואָב", אלא אדרבה - יש להתבונן בכך שמתקרבים ל"ירדן יrho", ולהתחזק בקיים התורה והמצוות, "אליה המצוות והמשפטים".

יאמרו אם מצאו חן בעין
ע' אל העברינו את הירדן
(ל' ח)

מבואר בספר חסידות (או תורה פרשתנו ע' א' שלט). תורה שמואל תרכ"ט עמ' רפה ואילך. שהטעם שחפכו בני גדר ובני רואובן להשאר בעבר הירדן ולעסוק במקנה הוא לפי שבעבדה זו אין ריבוי טרדה, ויכולו להתקשר ולהדק באלוקות באין מפריע, בדוגמה האבות והשבטים שהיו רועי כאן מטעם זה.

ועפי"ז יש לבאר מה שהשווה משה את בקשתם לחטא המרגלים ("כה עשו אבותיכם בשלחי אותם וגוי" פרשתנו לב, ח), הינו שהנהגה זו היא בלתי רצוי, כי רק קודם מתן תורה ה' מקום להנאה זו של פרישות מעונייני העולם, אבל לאחר מ"ת מוטל על בני ישראל להתעסק בעניינים הגשמיים, ולעשות מהם דירה לו יתרברך (ראה באורך לקו"ת ר"פ שלח, לק"ש ח"ד עמ' 1041 ואילך).

ויש לבאר הטעם שאעפ"כ נתקבלת בקשתם, כי חילוק גדול ה' ביןיהם ובין המרגלים:

הן אמת שלאחר מ"ת עיקר העבודה היא ההתעסקות בדברים הגשמיים כדי לעשות עי"ז "דירה לו ית' בתהנותם", אך מ"מ יש צורך בחלק מבני ישראל שיקדשו עצם לעניינים רוחניים, ועי"ז יוסיפו אור וחיות בעבודתם של שאר בני"י (וכדמצינו שבני ישראל נחלקים ליששכר וזרבולון, יושבי אוהל ובבעל עסק (תויה או פר' תרומה), "מאاري תורה" ו"מארי עובדין טובין" (תניא אגורה הקודש ס"ה)).

המoro מופס
לעילוי נשתת
רב שמעון בר ננטה
שכואלו רוד הורי עיר
רומשך
נפטר כ' בסלו והחשיב

וַיְדֹשֵׁי סָגִירָה

עיזון ופלפול בסוגיות הփישה

ג' מצוות נצטו ישראל בכניתן לארץ

יפלפל בטעם שבחר הרמב"ם הכתובים שהביא על חיוב מצוות בניין ביהמ"ק /
יבאר ע"פ יסור חריש וקיים מצוות מניינן מלך ומלהמת מלך בלבד
חויכם בפ"ע "שנים גם מתוך פרט ודרין" בשלמות נוף מצוות בניין הבית

בית הבחירה שנא' לשכנו תדרשו ובאת
שםה", ונתקשו המפרשים בטעם השני
מהכא לאחתם. ובכח"מ כי ד"ועשו לי מקדש"
איירוי במשכן שבמדבר ו"לשכנו גו" קאי
בmeshen שילה של אחר הכנסה לארץ.Undiyin
אין מובן דא"כ למה הביא הרמב"ם בהל'
ביהב"ח, כשהבא להודיע חיוב לדורות (והכא
הוא עיקר מקומו אף יותר מהל' מלכים,
וק"ל), פסוק דקאי רק בבניית משכן במדבר.
ומוכחה דנקיטת הרמב"ם דכתוב זה מורה
על מצוה כללית דביהמ"ק לדורות (וכ"ה
במדרשים, סדר עולם רכה ספ"ו ותנחותה תצא יא
פסיקתא דר"כ פ"ג (עה"פ והי בהנחת גו) ועוד).
ושוב צ"ע למה בהל' מלכים בחור כתוב אחר
(ולהויסיף במדרשים (תנחותם ופסיקתא) שם
הובאה נמי ההלכה שברמב"ם הל' מלכים,
וניכר שימושם לקחה, אבל במדרשים הביאו
למצוות ביהמ"ק הכתוב דועשו, והרמב"ם
בדוקא שינה לכתוב אחר).

בריש* הל' ביהב"ח להרמב"ם "מע
לעשה בית לה' מוכן להיות מקריבים בו
הקרבנות כו' שנה' ועשוו לי מקדש, וכבר
נתפרש בתורה משכן שעשה משה רבינו,
והי לפי שעיה שנה' כי לא אתם עד עתה
וגו". אבל בראש הל' מלכים הביא חיוב זה
מצות אחר זו"ל "ג' מצוות נצטו ישראל
בשעת כניתן לארץ למנות להם מלך כו'
ולחכricht ורעו של מלך כו' ולבנות להם

(*) כבר נודע בשעריים ספר "הל' בית הבחירה
להרמב"ם עם היידושים וביאורים" בו ליקוט
היידושיו וביאוריו של רבינו בהלכות בית הבחירה
להרמב"ם. ומרגלא בפומבי" דרבינו, אשר לימוד
הלוות הבית בימים אלו של בין המצרים - בהם
חרב הבית - הוא סגולה והכנה לאזולה. ויתירה
מו"ז: לימוד הלכות בניין הבית הרי הוא כבנין הבית
עצמו (ראה ב"פתחה" בספר הנ"ל ביאור עניין זה
בארכיות). וע"ד "כל העוסק בתורת עולה כאילו
הקריב עלה" ו"נסלה מה פרים שפטני". אשר לנו
האננו בקובץ הביאר הלהכה בהל' בית הבחירה
להרמב"ם, מתוך א' הסימנים בספר הנ"ל.
המושגאים לאור.

גם חיוב בנין הבית (ועי' גם בסהמ"צ מ"ע כ, שבנהמנה מצוות בנין הבית – טרחה לצרף המדרש הניל דג' מצוות שנטטו בו, וצ"ע מאישיכי זל"ז בגדרי ההלכה). ולכך נראה דהוא לפי שג' מצוות אלו "תלוויות זו בזו" (ל' ש"י סנה' שם), היינו דאף שמצוות נפרדות הן ה"ה משלימות זו את זו, וככל אחת היא גם "דין" ופרט בחברתה כיוון שמשלימתה (וליל"ע אם רק לכתילה או גם לעקב דאי אפשר לו בלא זו). ובמהשך זה לפינן בש"ס מן הכתוב דשייכותן זל"ז היא גם בנוגע לדדורן. פ"י לדדור זה אין רק דין על הגברא (شمוטלות עליו ג' מצוות נפרדות למגמי זמ"ז, ויש עליו דין שיקדים מצוות פלונית לחברתה); אלא הוא גדר בהחפצא דמצוות אלו, שלימיות כ"א ע"י חברותי באה ע"י סדר זה, דגדר מינוי מלך דורש שאחריו תבואר מלחמת עמלק ובניין המקדש, וגדר בנין ביהמ"ק דורש שיוקדם לו מינוי מלך ומנוחה מעמלק וכו'. ומהו מה שטרוח הרמב"ם לצרף ג' המצוות (הן בסהמ"צ גבי חיוב ביהב"ח, שם הובאו ב' האחרות מגדר היוטן פרט ודין משללים למצות ביהב"ח; והן בהל' מלכים, שם העניין דביהב"ח הובא כפרט ודין בעניין הל' מלכים – מינוי מלך ומלחמותו בעמלק).

ומעתה יתיישב תוכן ההלכות דריש הל' ביהב"ח, שבא לחזק וליחס נקודת זו דשלימות ביהב"ח באה ע"י מצוות האחרות, והראנו זהה ראי' מן המשכן, כיון שבו נתקיים גם ענין מינוי מלך, דמשה מלך הי' (הלו' ביהב"ח להלן פ"ז הי"א), ולאחרי מנוחה מעמלק דס"פ בשלה, ומכאן חזין דاع"פ שלמעשה הציווי דכל ג' המצוות אין אלא משנכננו לארץ (כבש"ס ומדרשות שהביא בהל' מלכים), היז קאי בחיוב כל אחת מן המצוות כמצויה גמורה בפ"ע, אכן מינוי מלך

גם צ"ע דלכאו' כבר אשכחן בסנה' כ: וספריפ' ראה פסוק אחר שהוא ציווי מפורש על ביהמ"ק לדורות – והי' המקום אשר יבחר ה"א לשכן שמו שם גו', ולמה העדיף הרמב"ם הכתוב דוועשו לי מקדש (שלפי פשטוטו קאי במשכן, ורק לפי מדרשו קאי על ביהב"ח כנ"ל). וכבר תי' בזה הכס"מ דלהרמב"ם הא ד"והי' המקום גו' אינו ציווי לבנות הבית אלא סייפור בעלמא הוא שיש מקום שבו יבחר ה' ולשם יביאו הקרבנות, ובש"ס וספרי לא הובא אלא לראי' על סדר היצויים שעריך לקיים בעת הכנסתה לא"י (המננים בהל' מלכים שם) דתחילת יש להכרית עמלך ואח"כ לבנות בית הבחירה. מיהו צ"ע כי ס"ס דרך הרמב"ם להביא ראיות פשוטות יותר מן הכתובים אף אם איןם בש"ס (ראה לח"מ בהל' מלכים שם ה"ב וביד מלאכי כלל הromebm"ס ס"ד), וגם دائני נקייט הרמב"ם הכי דהוי ראי' לגבי סדר המצוות הניל' – אמאי לא הביאו עכ"פ בהל' מלכים שם דמיiri במצוות אלו יחד כו'.

וזהנה להלן בהל' ביהב"ח ממשיכן ומפרט סדר גלגוליו כל המקדשות, מן המשכן ועד ירושלים, פרטי הבניין דכ"א וכמה עמד כו', גלגל, שילה, נוב, גבעון, ולבסוף "בית עולמים" (זהו ממשנה זוכחים קיב: גבי חילוף היתור ואיסור במות בין התקופות דא). וצ"ע למאי הלכתא בספר היד, ומאי דהוה הוה. ואף לצורך הלכה שלאח"ז ברמב"ם, דמשבאו לירושלים נאסרו שאר מקומות לבנות בהם ולהקروب בהם כו', מ"מ אין נוגע כלל כל גלגוליו ושינויו התקופות שבין כל המקדשות הניל' (ואף מוסף על המשנה מספרי השנים כו').

ויתר' כ"ז בהקדמים הטעם שטרוח הרמב"ם להזכיר בהל' מלכים, דמיiri במינוי מלך,

לקראת שבת

עדין שהוא בארץ באופן ד"לפי שעה" ולא בקביעות ומנוחה גמורה ולכון נמשכה צורת בנייןداخلו ומשכן בלבד (והרי יהושע הי' מלך, כבר מב"מ הל' מלכים שם ה'ג). וממשיך "וישם בא לו לשלילה ובנו שם בית של אבניים", והיינו לפיה גם מנוחת היה יותר מקודם לכך, כי כבר כבשו וחלקו, ומילא גם המשכן שבנו הי' קבע יותר. ושוב ממשיך "וישט" שנה עמד כי וכשחת על חרב וכאו לנוב ובנו שם מקדש וכשותם שמואל חרב וכאו לגביעון ובנו שם מקדש... וימי נוב וגביעון נ"ז שנה", וחוזן דדיין להdagish ד"מקדש" הי' שמו אף שלא היה שם הארון יידוע (ולהכי בכ"מ נק' רק "במה גדולה", ע"י מלכים א ג, ד. תוספთא זבחים ספ"ג), כי מצות בנין המקדש נתקיים גם אז, ומdagish "בננו", דה"י בנין אבניים. ע"י רשי' פסחים לח: אלא שעדיין לא היה מנוחה מוחלטת מלחמה ולהכי לא היה זה "בית עולם", וכגדיסים "ומגביעון באו לבית העולמים", דאו הי' עניין המלכות בשלימות מלכות דוד ושלמה, ועניין המנוחה מעמלך - שלימות.

ולהבי בהלי' מלכים דמיירি כבר בכניטה לארץ ובקיים כל ג' המצוות עצמן ממש (דכבר הי' בית ולא אהל כנ"ל, וכן היה מנוחה של אחריו י"ד שכבשו וחלקו כנ"ל, ע"י יהושע דמלך הי') הביא הכתוב דלשכנו גוי' דמיירি כבר בבית קבוע יותר (ומ"מ לא הביא כתוב דמיירি בבית עולמים ממש דירושלים, כי מירי' בעת הכניטה לא"י ולא ישבאו לירושלים. ע"י ספרי דבר רב שם בסופו).

ועל מלבד זה ישנן גם בתורה פרט ושלימות במצוות ביהב"ח, וראי' לדבר מן המשכן.

ובדי שתה הי' ראייתו מן המשכן ראי', יסוד הרמב"ם תחילת יסוד זה דהmeshcn הי' ג'כ מכל מצוות בנין הבית, כי מצוה אחת היא לכל הבניינים, ואת זאת מדגיש הרמב"ם بما שambil'a דוקא הכתוב ד"ועשו לי מקדש" (דמירי' במשכן, והיינו דהוי ציווי לשעתו ולדורות גם יחד, ע"י ספרי דבר רב לספרי ראה פיסקא יד, אהה"ח תרומה על הכתוב, קרית ספר על הרמב"ם כאן), להורות שמצוות בנין "בית ל"ח" (היינו בכלל, ולאו דוקא במקומות אשר יבחר" בקביעות, כדבבאי בהלי' מלכים בלי "בית הבחירה") היא ציווי אחד לכל הדורות, וזהו שימוש ומסים ה"א "וכבר נתפרש בתורה משכן שעשה משה כו'", להdagishנו שהמצוה דמיירי בהanca קאי (גם) על משכן שעשה משה. הרי דתיכף משה" מלך (משה) ומנוחה מעמלך. החל החשוב לדורות ד"ועשו לי מקדש".

וזהו שהאריך כ"כ בכל המשכנויות והבניים, להdagishנו דמאז ואילך הי' תמיד חיבור לבנות מקדש, כי "ועשו לי מקדש" הוא לדורות, ומפרט היאך נתקיים במשכן רצף כל השנים כולם (ע"פ מנין שנות כל אחד שפירט) באופןים שונים וצורות בנין שונות, אבל השווה שבכלם שהיו בית לה', כו'. והולך ומפרט בהdagisha נקודה הנ"ל, דmeshcn משה הי' רק "לפי שעה" ובבנין אהל (ארע), והיינו בהתאם למצב ה"מנוחה" דבנ"י אז, שעדיין הלוכו ממש בעדרה. וממשיך "כיוון שנכנסו לארץ העמידו המשכן בגלגול י"ד שנה שכבשו וחלקו", והיינו

העלת ליף

מכתבי עצה והדרכה בעקבות התש"ט "תבחי הימים"

נחיות הלימודים בישיבות ה'ך'

אם כבר מוחסן הוא ככל המוצרך להתגבר על כל העלומות והסתטרים.

ישנם מקשימים על הנ"ל שהשניים בישיבה מהארות את התחלת ההתדרות בפרטנה לעצמו, אבל סוף סוף הקב"ה הוא הון ומפרנס לכל, ולא על הלחם לבדו ייחי האדם וצריך הוא בזמן המתאים לבסס את עמדתו הרוחנית השלום הנפשי שלו, ושיהיו מיסודות מכל הצורך וכשהיסודות חזק ואיתן אפשר ליהנות מהבנין שעל יסוד זה ולשפכו ולשלכלו, משא"כ כאשר היסוד רועוע הוא וכו'.

ויהי רצון אשר יחליט בטוב לפניו באמת, זאת אומרת להקדיש איזה שנים ללימודיו קדש ובאוירה ובסבירה קדושה, ואיזה יצילה בעתיד וגם בגשמיות.
(המשך קורש חתמי ע"כ-ה)

יסוד החיים של בני ישראל

ובמה שכותב סברא, שכן שצורך להסתדר בחיו בעתיד, עליו למחרה בהכנות לזה, ולא ללמידה בישיבה, הנה אדרבה, כיון שהקב"ה נותן התורה ומצוות המצויה הוא הון ומפרנס לכל ומשגיח על כל אחד ואחד בהשגחה פרטית, והוא גם כן ציווה שהכנה הכרחית לחיה איש הישראלי הוא לימוד זמן חשוב בתורתנו תורה חיים, אין זה איבוד זמן ח"ז אלא אדרבה ואדרבה, וכיודע המשל בזה אשר כשרוצים לבנות בנין שייה' בנין טוב ומפואר בכל הפרטיהם, לכל לראש ציריך לראות שהיסוד י"ח חזק ואמץ, כי באם י"ח היסוד רועע, אין כל תועלת ביופי הבניין וכו' וכן הוא בהנוגע ליסוד בחים של בני ישראל, אשר הם הן השנים והזמנים שהוא מקדיש לתורה וענני', ואם רוצה להיות מאושר בהעשירות שנים שלאחרי זה, צריך לחזק היסוד, ז.א. להוסיף בלימוד התורה וקיים ענני' כהנה וכונה.

(המשך קורש ח'ח'ה תקנ)

נתינת כח לכל אחד לעמידה בניסיונות החיים

במענה על מכתבו... בו כותב אשר לומד ה'א בישיבת... וכותבת איזה סברות בהנוגע להסתדרותו בעתיד הקרוב, ושאל חוות דעת, וכיוז מהו יבחר.

והנה לימוד התורה בימינו אלה באה"ק ת"ו במסגרת ישיבה נוסף על ענן תלמוד תורה בכלל, יש לה תפקיד עיקרי ותועלת הכי גדולה והיא העמدة הולמד על בסיס חזק למען יוכל לעמוד בפני הנסיוונות דתקופתנו זו ולא יתרשם מההוות הבלתי מצויות המשנות מכל הצדדים, ואשר בעזה"ר לא רק שאינן פוחחות אלא אדרבה, ועוד מרוז"ל אין לך יום וכו'.

זה מובן שלא ורק זה שבוחר בדרךו בחיים משרה בקדש כמו רב הראש-ישיבה ושו"ב וכיו"ב מוכrhoה למדוד איזה שנים בישיבה, אלא לאו"א מבני הנער החפש באמת לחיות חיים של לומד תורה ומקרים מצות כריצון בורא העולם זוקה הוא לחיות שנים אחדות במסגרת האמורה, ואדרבה, כיון שאינו בוחר במסגרה בקדש יש מקום לומר שהנסיוונות שלו יהיו קשים יותר ומוכרה הוא יותר עוד באלו השנים הקובעים את צורתו הרוחנית להמצאה במסגרת ישיבה מבלי לבבל את עצמו בלימודים אחרים מבלי לחיות באוירה אחרת, וכל זה אין זה שאלה לדrouch עוד ידיות בתורה ולהעשות למדן יותר, אלא נוגע ג' לקיום המצוות כפשותן.

ועוד למודעך אשר דבר המשנה 'אל תאימין בעצמך' פשוט הוא שתקפו הוא גם בימינו אלה, ובפרט בהנוגע להנער שעדיין לא יצא מוחוץ לד' אמות של בית הורי או מוחוץ לד' אמות של תורה ותפללה, שאוי אפשר שיוכל לשער מראש תוקף הנסיוון כלפי עמוד אחרי איזה שנים ולהחליט

המוציא לאור
עליזו נשמה
ורוחה כי שלמה
כ"ר יעקב לוי
יונגן
נולב'ע כ"ז תיש'ה התשס"א
גאנזבָּה

ילדי חזקיה

שיותם וככתביהם בענייני עברותה נוב'ק אדמור'ך
זהדר'יך מל'זיבאוזוטש זצוקלה'ה נב'מ ז'ע

ספר היספורים של הרוז"א

שמיעת סיפור מבעל' כשרון וחיש בדיבור מסוטן של הדוד רוז"א, שברור
מיילו, וכל מילה מאירה וכל משפט הוא כחולן חימציר נפלא

ביקורי בויטבסק [בשנת תרנו"ג], אצל דודו אחיו הבכור של כ"ק אדמור' הרש"ב נ"ע] הרוז"א נ"ע] הסב
לי קורת רוח מרובה... הדוד רוז"א הענק לי מתנה גודלה, כל יום נתן לי לקרוא ספר סיפורים
שרשם מה ששמע מהדוד ר' נחום בנייעזין (בנו של האדמור' האמצע'י).

הספר הי' רשום על נייר מכתבים וגיל, אותיות קטנות, בכל עמוד שלשים עד שלשים וחמש
שורות, ובכל שורה מייד עד ט"ז מילים, כולל מאה ושמוניים דפים, מהם רשומים מאה ששים
ושבעה דפים, ביניהם שלשים ושלשה חצאי עמודים. העמודים הרשומים (בהפסקות קטנות בין
סיפור לסיפור) הם בערך שלש מאות עמודים, מאה וחמשים דפים.

הספר נרשם בנייעזין (פלך צירניגוב) בחדשים כסלו, בטבת, שבט תרל"ד -בסיפורים שונים
רשום גם תאריך היום בו סופר הסיפור.

הספר רשום בלשון הקודש, ובמkommenות מסוימות — כמעט בכל סיפור — ישנים ביטויים
באידיש. ה"לשון קודש" של הדוד רוז"א הוא שפה ברורה אבל בקיצור נמרץ, מועט המחזיק
את המרובה האמיתית. כל סיפור יש לקרוא כמה פעמים, עם הראש ועם הלב, ורק אז מתחילה
להרגיש את העונג, ומה שקוראים יותר, נעשה המאורע קרוב יותר ויותר, עד שהדבר המסופר
מצטייר לעיני הקורא, וברגעים מסוימים מרגישים את הסיפור כל כך קרוב, עד שנדמה לקרוא
שהוא חי בזמן המאורע המשופר.

זה היהuron שיש בכתביה, מועט המחזק את המרובה, שבעל החוש בקריאה, מעוררת בו
הקריאה במוח ובלב את כוחות הציר והדמיון במאורע המסופר, יותר מאשר בשעה ששומעים
סיפורו. רק זאת שלכך - שמהכתיביה הגיעו לצירור — על הכותב להיות בעל כשרון, ובבעל חוש
וכשרון כזה הי' הדוד רוז"א.

לਮותר לציין שקל יותר לשמעו סיפורו מאשר לקרוא סיפורו, ובפרט לשמעו סיפורו מבעל'
כשרון וחוש בדיבור מסוגו של הדוד רוז"א, שברור מיילו, וכל מילה מאירה וכל משפט הוא
כהולן חימציר נפלא, לעומת קריאת סיפורו שהeskape ראשונה נדמה שהם ראשין בלבד

מהסיפור, עד שmagieums לאמת שאין אלה וראשי פרקים כי אם מועט המחזק את המרובה, ובמעט זה גלומה הנשמה של הסיפור, ורק אז מרגישים את היתרון העצמי שיש באתיות הכתיבה לגבי אובייחות הדיבור.

החסיד ר' מאיר צבי המשרת בקדוש

...[בין הספרים בספר, יש גם סיפורים מהחסיד] ר' מאיר צבי משרת, שהי' בנו של ר' זלמן משורתו של רבנו הוזקן, ונתקבל כמשרת אצל הרב האמצעי עוד בחיי רבנו הוזקן, וכל הזמן הי' אצל הרב האמצעי, ליווה אותו בכל נסיעותיו, וכשנסתלק הרב האמצעי בנייעזן, נשאר ר' צבי משרת בנייעזן.

לר' מאיר צבי הייתה משפחה בלובאוואיטש, אלא שאחרי הסתלקות הרב האמצעי הודייע ר' מאיר צבי לבני ביתו שהוא נשאר בנייעזן ליד הרב ושהליהם לדאוג מעתה בעצם לפרנסתם, שכן הוא לא יכול לעשותו שום דבר. ומאז עברו כבר יותר מארכבים ושת שנים (בשעת כתיבת הספרים בשנת תרל"ד) שר' מאיר צבי נמצא בקרבוות בבית המדרש שבאהל הרב האמצעי, יומ ולילה.

את התנהגותו של ר' מאיר צבי משרת ורשות הדוד רוז"א בפרטים שונים, המתארים תמונה ברורה מהוותו של ר' מאיר צבי ומהתמסרותו המיוحدת לרבי האמצעי, שלגביו ר' מאיר צבי הנה אחורי ההסתלקות הוא כמו בעת חיים חיותו של הרב בעלמא דין.

בטוב טעם מיוחד כותב הדוד רוז"א אודות הפשתמו של ר' מאיר צבי מענני עולם, ומציין במיוחד את השינוי הגדול שהל באדם זה.

כפי הידוע לא ראה הרב האמצעי מימי צורת מטבחו. כל הרכבות היו על ידי מונה, שניהל גם את הוצאות הבית ומשפחת הרב. כמעט ממשך כל שנות נשיותו של הרב האמצעי, היה ר' מאיר צבי המכenis והמוחזיא, ובהקשר לעבודתו זו עמד ר' מאיר צבי בקשר עם כל מרכזי החסידים, וידע את המצב הכללי ומצב החסידים בכל מקום.

עם הסתלקות הרב האמצעי, נסתלק אצל ר' מאיר צבי צורת החיים הגשמיים והתחיל לחיות חיים רוחניים, חיים של מתבודד, שאין זוקק ואין רוצה באף אחד, אין לו עניין בשום דבר, רק זאת כשאלים אותו אודות הרב, הוא עונה בחיות ובפניהם צהובות.

(תרגום מלקוטי דיבורים ח"ב עמ' 466 ואילך - לקטוטי דיבורים [המתרגמים] ח"א-ב' ע' 316 ואילך)

שידות קדש

דברות קדש בעניין הוראה, הדרכה
והזיק בלבודת החש"ת

התוכן שבכanton זה הובא אן לבנו שאמורו חבורם ע"י ריבנן
ולבד שיש לנו עיריה שלל לעולמו

מלחמת מדין הרוחנית

מקרים הוא בכר את שליחותו של הקב"ה, "لتת נקמת ה' במדין".

mobtach lo shivvot מהמלחמה בשלימות

ועוד עניין בוזה - הנלמד מכך שבמלחמות מדין בעקבות הריאונה "לא נפקד ממנו איש" (פרשנותם שם, מס):

בכל המלחמות שניהלו בני ישראל - נחלו אמנים נצחון, אבל ביחד עם זה, במדה מסוימת, ה' גם ענין של היזק - באופן זמני על כל פנים, לאחד או שניים או יותר מבני ישראל.

אבל במלחמות מדין התרחש דבר בלתי רגיל כלל - "לא נפקד ממנו איש": כל בני ישראל - עד אחד - חזרו ממלחמה זו בשלימותם, ללא כל חסרון אצל אף אחד! שכן, הייתה זו מלחמה מיוחדת - "لتת נקמת ה' במדין", מלחמה שבראשה הילך "פינחס בן אלעזר הכהן" (שם, ו), שכבר התחיל בענין זה מקודם לכך (פרש"ע פ), והראתה את הדרך כיצד צריך היה למסור את נפשו לטובותם של ישראל.

ומזה מובן, שכאשר היה הולך לעסוק במלחמות מדין ברוחניות, היינו, לבטל כל עניין של ריב ומדון בין בני ישראל, ולפערו הוספה באהבת ואחדות ישראל - יש לו נתינת כח מיוחדת למלא שליחות זו במילואה, מיתוך שמחה וטوب לבב, ומובטח לו שישוב מעובודה זו במצב של שלימות - "לא נפקד מmono איש" - שלם בגופו ובנפשתו, ואפילו במומו.

(תורת מנהם - הגדודות תש"מ ח"ד ע' 223 וילך)

לעשות כל התלי בו לבטול הענין ד"ריב ומדון"

נאמר (פרשנותנו לא, ג): "החלצו מאתכם אנשים .. לתת נקמת ה' במדין". ומברא אדרמור הוזקו (לקוטי תורה פרשנותה, ד ואילך) .. ש"מדין" הוא מלשונו "ריב ומדון", היינו, פירוד והיפך האחדות ח' בו בין בני ישראל.

וממשיך לבאר, שקליפת מדין, ריב ומדון, היא "מקור התהווות הרעה" .. וזהי התחלת האפשרות למצב של חסרון ח' בו ענייני התורה ומיצותוי - היפך מציאותו האמיתית והפנימית של יהודי, ש"רוצה הוא לעשות כל המצוות כו" (ומבאים ספר מהל' גירושין), אלא שישנם עניינים חיצוניים (שרשים - ריב ומדון, היפך העניין דאהבת ישראל) המפריעים לו.

וזהו תוכן ה"ציווי" "החלצו מאתכם אנשים .. לתת נקמת ה' במדין" - ציווי שנאמר למשה רבינו בשעתו, כדי למסרו לבני ישראל עד סוף כל הדורות - שככל אחד ואחד מישראל צריך לעשות את כל התלי בו, לחפש ולבחר אור את כל האמצאים והאפשרויות כו', כדי לבטול את העניין ד"מדין", ולהביא לידי אהבת ישראל ואחדות ישראל אמיתית, שהוא יסוד כל התורה.

ובהדגשה - "لتת נקמת ה' במדין": המלחמה ב"מדין", ביטול העניין דריב ומדון, נוגע לא רק לייהודי זה עצמו, לחבריו ולכללות עם ישראל, אלא עוד ואתה, וזהי "נקמת ה'", כלומר, זה עניין שנוגע להקב"ה עצמו, וכלכן, כאשר היהודי עוסק - בביטול ריב ומדון והשכנת שלום ואחדות -

